

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-481/23-M

Název	Mateřská škola Postřelmůvek, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	Postřelmůvek 73, 789 01 Zábřeh
E-mail	mspostrelmuvek@gmail.com
IČO	70 985 499
Identifikátor	600 148 564
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Dana Zlámalová
Zřizovatel	obec Postřelmůvek
Místo inspekční činnosti	Postřelmůvek 73, 789 01 Zábřeh
Inspekční činnost na místě	14. a 15. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola (dále MŠ, škola) zajišťuje předškolní vzdělávání dětem ve věku od 2 do 6 let, ke dni inspekce bylo v MŠ zapsáno 21 dětí. Z celkového počtu pět dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání, jedno dítě mělo přiznaná podpůrná opatření. Mateřská škola přijímá i děti mladší tří let, aktuálně se zde vzdělávalo jedno dítě tohoto věku.

Stravování zajišťuje vlastní školní jídelna-výdejna, strava se dováží z jiného právního subjektu, po celou dobu pobytu dětí ve škole byl zajištěn pitný režim. Mateřská škola se nachází ve středu obce v budově bývalé základní školy upravené pro potřeby předškolního vzdělávání a její součástí je účelově upravená školní zahrada.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti došlo k personálním změnám, jak ve vedení školy, tak v pedagogickém sboru. Kromě ředitelky zde působí učitelka s dlouhodobou pedagogickou praxí a začínající učitelka. Podporu dítěti s přiznanými podpůrnými opatřeními zajišťuje od ledna 2023 asistentka pedagoga. Ředitelka školy se úspěšně vyrovnává se strategiemi řízení a úkoly souvisejícími s organizací a provozem mateřské školy. Cíle rozvoje školy, stanovené v koncepci, se jí daří naplňovat, a to zejména v oblasti materiálních podmínek a zajištění podnětného a vstřícného prostředí. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „My jsme malí kamarádi“ navazuje na koncepci školy a svým pojetím zdůrazňuje přirozené sepětí dětí s prostředím rodiny a školy spolu s vytvářením potřebných návyků, postojů a dovedností směřujících k získání osobní samostatnosti.

Všechny kompetence týkající se organizace chodu mateřské školy i zjišťování úrovně předškolního vzdělávání si ponechala ředitelka školy. Řízení školy a vzájemnou informovanost všech zúčastněných postavila na každodenním osobním kontaktu a komunikaci, průběžnou kontrolní činnost provádí prostřednictvím kratších režimových vstupů do vzdělávacího procesu. Kvalitu vzdělávání vyhodnocuje ředitelka školy na základě pravidelné a plánované hospitační činnosti. Poskytovaná zpětná vazba byla objektivní a převážně kladná s cílem pozitivní motivace a podpory začínající učitelky. Hospitační činnost ředitelky školy byla vhodně zaměřena i na nedostatky a rizika při práci s dětmi, např. méně empatický přístup k dětem, převahu verbálních metod nebo nižší rozvoj kreativity. Dosud však není zaměřena na zařazování cílené individualizace a diferenciaci vzdělávací nabídky i sebereflexi učitelek vzhledem k aplikovaným metodám a formám. Velkou pozornost věnuje ředitelka školy dalšímu odbornému vzdělávání všech pedagogů i vlastnímu seberozvoji. Výběr seminářů je plánovitý a systematický a reaguje na potřeby školy s důrazem na aktuálních trendy v předškolním vzdělávání. Jednání pedagogické rady se konají pravidelně, dostatečný prostor je věnován organizačním záležitostem i projednávání pedagogických záležitostí a vzdělávacích pokroků dětí. Prozatím chybí aktivnější a širší využití tohoto nástroje k diskusi o efektivitě využitých metod a forem práce, předávání zkušeností z pedagogického procesu nebo poznatků a inspirací z absolvovaných seminářů. Nedílnou součástí je i analýza pedagogických strategií vzhledem k výsledkům vzdělávání a individuálním potřebám jednotlivých dětí. Stěžejním úkolem ředitelky školy je systematické nastavení všech evaluačních nástrojů směřujících k identifikaci dalších rizik ve vzdělávacím procesu a poskytování metodické podpory všem pedagogickým pracovníkům, zejména učitelce s kratší pedagogickou praxí.

K zajištění vzdělávání dětí má mateřská škola příznivé prostorové a materiální podmínky, které se vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem daří postupně zkvalitňovat. Třídy jsou

vybaveny moderním nábytkem, pomůcky se průběžně doplňují a obnovují, tak aby splnily očekávané potřeby vzhledem k věku dětí. Prostorové uspořádání třídy do několika herních koutků podporuje samostatnost a svobodnou volbu dětí při výběru hraček a pomůcek a je uzpůsobeno nejrozličnějším věkovým skupinám i jejich individuálním činnostem. Plnohodnotná strava s dostatkem zeleniny a ovoce je dětem podávána ve společné jídelně, která slouží i k výtvarným aktivitám a realizaci klidových činností. K pobytu venku je využívána školní zahrada nově vybavená pískovištěm, hracími prvky a smyslovým chodníkem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základním dokumentem pro plánování vzdělávacích činností je přehledný a srozumitelný školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, na který učitelky navázaly třídním plánováním. Uvedené cíle zahrnovaly všechny vzdělávací oblasti a byly provázané se vzdělávací nabídkou a dalšími aktivitami. V rámci ranního scházení měly děti dostatek času k volné hře podle vlastní volby se zaměřením na přirozenou hru ve skupině a rozvíjení prosociálních vztahů, další nabízené aktivity obsahovaly manipulační a pracovní činnosti s výběrem přiměřeného množství didaktického materiálu, stavebnic a hraček, zařazeny byly i interaktivní pomůcky. Vzdělávací proces probíhal v příjemné atmosféře, učitelky poskytovaly dětem prostor k nezávazným dětským hrám, komunikaci a spontánnímu sociálnímu učení. Vhodně nastavená pracovní doba učitelek umožňuje při řízených činnostech rozdělení třídy na starší a mladší děti.

V části nabízených aktivit byla zřejmá snaha vytvořit dětem vhodné vzdělávací prostředí, avšak zatím bez potřebného propojení integrovaného přístupu k dětem s činnostním a situačním učením i kooperativní prací. Ve sledovaných řízených činnostech byly zvoleny většinou metody vhodné pro předškolní věk, především však frontální forma práce, s převažující řídicí rolí a verbálním projevem pedagoga. Způsob pedagogického vedení tak dával menší prostor pro skupinovou a kooperativní práci, děti byly méně podněcovány k řešení myšlenkových i praktických problémů a hledání různých možností jejich řešení. Na kladené otázky odpovídaly často jednoslovně bez širšího zamyšlení. Požadované kompetence tak byly naplňovány pouze částečně. Nedostatky způsobené nezkušeností a krátkou pedagogickou praxí byly vyváženy aktivitou, snahou, vnímavým a citlivým přístupem k dětem.

Velmi dobrou úroveň mělo vzdělávání, které vedla ředitelka školy. Přirozenou formou blízkou dětem se jí dařilo výborně motivačně provázat poznávací činnosti s prožitkovým a činnostním učením a pohybem s hudbou při ranním cvičení. Zaznamenány byly i zajímavé inovativní prvky podporující předčtenářskou a předmatematickou gramotnost. Spolupráce učitelky a asistentky pedagoga byla adekvátní a přiměřená situaci, celková nálada dětí i atmosféra ve třídě byla velmi radostná. Ředitelce školy i učitelce se podařilo vytvořit i prostor pro závěrečné hodnocení dětí a byly tak formovány základy objektivního sebepojetí i pozitivních vztahů mezi vrstevníky. Velmi zdařilému vzdělávání chyběla pouze více promyšlená nabídka úkolů a specificky zaměřených činností pro děti před nástupem k povinné školní docházce a pro dítě s nadáním.

Vzdělávání dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními probíhalo na základě doporučení poradenského zařízení podle individuálního vzdělávacího plánu. Spolupráce učitelek a asistentky pedagoga se teprve vyvíjí z důvodu jejího krátkého působení ve škole a postupného vzájemného poznávání. Dítěti s přiznanými podpůrnými opatřeními asistentka pedagoga poskytovala adekvátní podporu a podle potřeby se věnovala i ostatním dětem.

Ke zdravému tělesnému a pohybovému rozvoji dětí přispívá MŠ pravidelným pobytem venku s vycházkami do blízkého okolí a využíváním školní zahrady. Učitelky pravidelně zařazují krátké tělovýchovné chvilky s využitím pohybových a hudebně pohybových her. Průběh odpoledního odpočinku byl vhodně přizpůsoben rozdílným fyziologickým i osobním potřebám dětí s možností nabídky klidových činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v MŠ korespondují s vytvořenými podmínkami, uplatňovanými pedagogickými přístupy, věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Děti prokazovaly přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, uměly reprodukovat písně a básně. Učitelky využívaly vzdělávací metody přiměřené věku dětí a pracovaly s širokým spektrem vlastních pomůcek, což svědčí o jejich kreativitě a aktivním přístupu ke vzdělávání. Při vytváření a upevňování správných společenských návyků působily učitelky jednotně, děti byly vedeny k dodržování stanovených pravidel ve třídě a vykazovaly náležitou samostatnost v hygieně a sebeobsluze. Při stolování udržovaly čistotu, používaly kompletní příbor a samostatně využívaly pitný režim.

Evaluace předškolního vzdělávání vzhledem k naplňování vzdělávacích cílů v jednotlivých oblastech je prováděna pravidelně vždy po ukončení tematických celků. Hodnocení má spíše popisný charakter a reflektuje v obecné rovině průběh vzdělávání a dovednosti dětí. Méně se však zaměřuje na systematickou analýzu využitých metod a forem s cílem sebereflexe učitelek a stanovení konkrétních východisek pro další plánování vzdělávacího procesu.

Rozvoj jednotlivých dětí učitelky sledují prostřednictvím zavedeného systému záznamů, které sledují pokroky dětí během školního roku. Získané údaje nejsou ale zatím využívány při plánování pedagogického procesu a k přípravě individuálně diferencovaných vzdělávacích aktivit podle vzdělávacích schopností a potřeb jednotlivých dětí včetně vyhodnocení použitých prostředků. Pozitivním zjištěním bylo vedení časosběrných portfolií s pracovními listy a výtvarnými pracemi dětí od jejich nástupu do MŠ i velmi dobré vědomí učitelek o jednotlivých dětech.

Velmi kladně lze hodnotit pravidelnou logopedickou prevenci, která je poskytována průběžnou intervencí v MŠ prostřednictvím společných logopedických chvil. Formou skupinových cvičení byly každý den na velmi dobré úrovni zařazovány cílené aktivity k procvičení motoriky mluvidel.

K dosahování optimálních výsledků vzdělávání přispívá vzájemná spolupráce učitelek ve třídě, příznivé klima i profesionální komunikace s rodiči, kteří mají možnost využívat denního kontaktu s učitelkami ke konzultacím a účastnit se programů školy. Předškolní vzdělávání vhodně doplňují kulturní a sportovní akce, výlety a další zájmové aktivity (předplavecký a lyžařský výcvik). O vzdělávací nabídce i realizovaných aktivitách mateřská škola informuje veřejnost především formou přehledných nástěnek a webových stránek.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 8. 2017 došlo ke změně ve vedoucí pracovní pozici ředitelky školy, částečně se obměnilo složení pedagogického sboru.
- V součinnosti se zřizovatelem jsou průběžně zkvalitňovány podmínky pro předškolní vzdělávání modernizací budovy i vybavením prostor mateřské školy.

Silné stránky

- Účinná spolupráce se zřizovatelem i dalšími vnějšími partnery a zapojení mateřské školy do života obce přispívá ke zlepšení materiálních podmínek a zkvalitnění poskytovaného vzdělávání.
- Vedení mateřské školy kladě důraz na systematické zvyšování odbornosti a profesního růstu pedagogů. Získané poznatky ze vzdělávacích akcí se daří postupně aplikovat do vzdělávacího procesu.
- Mateřská škola v rámci podpory komunikativních kompetencí pravidelně a kvalitně zajišťuje logopedickou prevenci a intervenci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Evaluační mechanismy vzdělávacího procesu vykazují nižší efektivitu v oblasti sebereflexe učitelů vzhledem k aplikovaným metodám a formám.
- Didakticky zacílené činnosti byly v malé míře vedeny formou integrované výuky diferencované podle individuálních schopností a potřeb jednotlivých dětí. Méně byly zastoupeny i kooperativní činnosti a práce dvojic s možností řešení problémů, rozhodování a objevování.
- Systém pedagogické diagnostiky je méně efektivní vzhledem k plánování a přípravě individualizované a diferencované vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na větší účinnost nastavených evaluačních mechanismů v hodnocení třídního plánování, integrovaných bloků i vedení pedagogické diagnostiky a zjištěné informace cíleně využívat pro individualizovanou přípravu vzdělávacích činností.
- Hospitační činnost, profesní mentoring a přenos informací v oblasti odborného a metodického vedení posílit o metodickou podporu v oblasti aktuálních trendů ve vzdělávání a více se zaměřit na možnosti skupinových činností a kooperativního učení.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací hospitací v jiných mateřských školách s cílem sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem při realizaci předškolního vzdělávání.
- Obohacovat vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími samostatné řešení problémů, experimentování a iniciativu.
- Záznamy o výsledcích a vzdělávání dětí nastavit tak, aby přinášely konkrétní informace o vývoji dětí a výsledky cíleně využívat k individualizovanému vzdělávání.

- Zařazovat při všech aktivitách včetně didakticky zaměřených činností cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí.
- Nadále pokračovat v uplatňování různých způsobů závěrečného zhodnocení aktivit dětí, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí pomocí pohybu, obrázků nebo emotikonů, využívat formativní hodnocení při práci s portfoliem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy Postřelmůvek, čj. OU 84/2011, ze dne 27. 4. 2011
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 2. 2023
3. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky MŠ Postřelmůvek, s účinností od 1. 11. 2017
4. Osvědčení – Studium pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 18. 5. 2018
5. Školní řád mateřské školy, ze dne 16. 8. 2022, s účinností od 1. 9. 2022 s podpisy zaměstnanců
6. Seznámení se školním řádem, školní rok 2022/2023 (prezenční listina s podpisy zákonných zástupců)
7. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny MŠ, s účinností od 1. 9. 2021, s podpisy zaměstnanců, ze dne 30. 8. 2021
8. Koncepce rozvoje mateřské školy Postřelmůvek, 2022–2025
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „My jsme malí kamarádi“, s platností od 1.9. 2021
10. Školní matrika (evidenční listy, žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání)
11. Třídní knihy, školní roky 2021/2022, 2022/2023
12. Evidence docházky, školní rok 2022/2023
13. Třídní plánování včetně evaluace
14. Autoevaluace mateřské školy
15. Pedagogická diagnostika a sběrná portfolia dětí
16. Dokumentace dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními
17. Minimální preventivní program mateřské školy Postřelmůvek, s platností od 1. 1. 2021

18. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2021/2022, 2022/2023
19. Plán DVPP 2022/2023, ze dne 27. 8. 2022
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci, doklady k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků)
21. Přehled úvazků a pracovní doby pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
22. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání a školských služeb, školní roky 2021/2022, 2022/2023
23. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2022
24. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (včetně Smlouvy o dodávce stravy ŠJ Zábřeh – Severovýchod))

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.